
PLANPROGRAM

Orkdal 2040

Kommunedelplan for Gjølme-Orkanger- Fannrem.

Innledning

Orkdal kommune har vedtatt å gjennomføre flere omfattende planprosesser i 2008. Arealdelen i kommuneplanen er revidert i 2007, men klimautfordringene og behovet for kunne styre utviklingen i sentrumsområdene gjør det nødvendig å vurdere deler av kommuneplanens arealdel på nytt. En kommuneplan omfatter vanligvis en 12 års periode framover, men prosjektet Orkdal 2040 skal også si noe om hvordan utviklingen kan bli framover mot 2040.

Orkdal 2040 skal omfatte sentrumsområdene Gjølme, Orkanger og Fannrem og alle de regulerte områdene innen for disse sentrumsområdene.

Samarbeidsutvalget for Trondheimsregionen har satt i gang et prosjekt for regionale befolkningsprognoser for Trondheimsregionen og dette arbeidet skal blant annet brukes i arbeidet med interkommunal arealplan for Trondheimsregionen. Begge disse prosessene er viktige premissleverandører for Orkdal 2040.

Orkdal kommune har også vedtatt å gjennomføre flere andre planprosesser som delvis griper inn i hverandre og i Orkdal 2040. Koordinering av egne planprosesser sammen med regionale planprosesser på en slik måte at resultatet framstår som en god og helhetlig løsning uten unødvendig bruk av tid og ressurser, blir en stor utfordring.

Plan- og bygningsloven er under revisjon og ny plandelen er vedtatt og forventes å trå i kraft fra 01.07.09. Planarbeidet skal ta utgangspunkt i de krav som den nye plandelen innfører. Orkdal 2040 skal ende opp med en kommunedelplan for arealbruken i områdene Gjølme, Orkanger og Fannrem, men det skal også bli noe langt mer, der kommunen trekker opp linjene for utviklingen av hele samfunnet fram mot 2040. Orkdal 2040 skal vis hvordan Orkdal kommune i praktisk planarbeid vil møte klimautfordringene og hvordan vi ønsker at Orkdal kommune skal utvikles til å bli en småby hvor innbyggerne ønsker å bo.

Steinar Gaustad
Plan- og forvaltningssjef

INNHOOLD:

1	PLANSTRATEGI	1
1.1	FYLKESPLAN.....	1
1.2	INTERKOMMUNAL AREALPLAN.....	1
2	UTGANGSPUNKT - RAMMEBETINGELSER	1
2.1	FORMÅL ORKDAL 2040.....	1
2.1.1	<i>Visjon</i>	1
2.1.2	<i>Juridisk status</i>	2
2.2	STATLIGE FØRINGER.....	2
2.3	REGIONALE FØRINGER.....	3
2.3.1	<i>Ny Giv for Trondheimsregionen 2002-2011 (2030): Fylkesdelplan for arealbruk og transport:</i>	3
2.3.2	<i>Felles fylkesplan, høringsutkast</i>	3
2.4	KOMMUNALE FØRINGER.....	3
2.5	TIDSPERSPEKTIV I PLANARBEIDET.....	3
2.5.1	<i>Samordning av planprosesser</i>	3
2.5.2	<i>Planperiode</i>	4
2.5.3	<i>Bygge- og deleforbud</i>	4
3	BEFOLKNINGSUTVIKLING	4
3.1	VEKSTPROGNOSER.....	4
3.1.1	<i>Befolkning og bosetting</i>	4
3.1.2	<i>Sysselsetting og næringsliv</i>	5
4	TRANSPORT	5
4.1	KOLLEKTIVTRAFIKK.....	5
4.2	KOMMUNALE VEGER.....	5
4.3	HAVN.....	5
5	BOLIGBYGGING	6
5.1	BOSETTINGSMØNSTER.....	6
6	NÆRINGSUTVIKLING	6
6.1	SAMORDNING AV PLANPROSESSER.....	6
6.2	NÆRINGSLIVETS BEHOV:.....	6
6.2.1	<i>Rett virksomhet på rett plass</i>	6
6.2.2	<i>IKAP</i>	6
6.2.3	<i>Tilgjengelig areal</i>	7
7	GRØNNE OMRÅDER	7
8	BIOLOGISK MANGFOLD	7
9	SENTRUMSUTVIKLING	7
9.1	REGIONSENTER:.....	7
9.2	SENTRUMSFUNKSJONER - SENTRUMSAVGRENSING.....	8
9.3	UTREDNINGSBEHOV.....	8
9.3.1	<i>estetikk</i>	8
9.3.2	<i>Styrt utbygging</i>	8
9.3.3	<i>Miljøvennlig energi</i>	8
9.3.4	<i>Tilgjengelighet for alle</i>	8
9.3.5	<i>Visualisering</i>	8
10	RISIKO OG SÅRBARHETSANALYSE	9
10.1.1	<i>Ajourføring av ros-analyse</i>	9
11	KONSEKVENSVURDERING	9

12	INFORMASJON, MEDVIRKNING OG SAMORDNING.	9
12.1.1	<i>Høring Planprogram.....</i>	9
12.1.2	<i>Medvirkning.....</i>	9
12.1.3	<i>Fastlegging av planprogram.....</i>	10
12.2	INFORMASJON, MEDVIRKNING OG SAMORDNING.	10
12.3	FRAMDRIFTSPLAN	10

1 Planstrategi

Ny planlov fra 2009

Ny plan- og bygningslov forutsetter at det skal være utarbeidet en planstrategi for kommunens planarbeid og denne skal vedtas tidlig i hver valgperiode. Planstrategien skal redegjøre for viktige utviklingstrekk og utfordringer og ta stilling til hvilke spørsmål som skal tas opp i planarbeidet i perioden. Planloven er nå vedtatt og vil sannsynligvis trå i kraft fra 01.07.09. Orkdal kommune har ikke vedtatt egen planstrategi, men det vil være naturlig å forholde seg til en del overordnede planprosesser.

1.1 Fylkesplan.

Felles fylkesplan har utarbeidet en planstrategi for planarbeidet. Fylkesplanen skal være retningsgivende for kommuneplanarbeidet og i forhold til Orkdal 2040 er blant annet punktet om klimavennlig utvikling og bærekraftig utvikling svært vesentlig.

Klima

Klimahensyn og tiltak for å møte utfordringene som følger av klimaendringene har en sentral plass i felles fylkesplan. Arealbruk, utbyggingspolitikk og transport er pekt på som viktige områder.

1.2 Interkommunal arealplan

Næring og bolig

Samarbeidsutvalget for Trondheimsregionen har tatt initiativ til å utarbeide en interkommunal arealplan. Formålet er å legge til rette for en bærekraftig og konkurransedyktig arealutvikling gjennom en samordnet avklaring av arealbruken. Det legges til grunn at dette gir bedre grunnlag for å avveie arealbruk mot ulike nasjonale mål

Arbeidet skal ha særlig fokus på nærings- og boligarealer.

2 Utgangspunkt - rammebetingelser

2.1 Formål Orkdal 2040

2.1.1 VISJON

Visjoner for et framtidssbilde

Videreutvikling av Orkdal kommune fra et industritettsted til en småby basert på bærekraftig utvikling slik at kommunen blir en kandidat til statens bymiljøpris. Visjon for de neste 30 år:

- Fannrem-Orkanger-Gjølme blir en småby der spillvarme fra industrien i hovedsak dekker behovet for oppvarming både for boliger og næringsliv.
- Industriutbygging skjer uten økte klimautslipp (evt. kvotekjøp) og en lang rekke nye bedrifter er etablert på grunn av tilgangen til forurensningsfri oppvarming.
- Elva Orkla og nærområdene har sammen med områdene ved Idrettsparken og Gammelosen blitt sentrale sammenhengende friområder for befolkningen. Det er opparbeidet et sammenhengende turvegnett for gående og sykkelende i hele småbyen.
- Behovet for nye boliger dekkes hovedsakelig gjennom fortetting og boliger i kombinasjon med foretningsbygg slik at eksisterende infrastruktur utnyttes. Behovet for transport med privatbil er redusert til et minimum og i stor

grad erstattet av et nyetablert kollektivtilbud innen småbyen og en ytterligere forbedring av kollektivtilbudet til Trondheim og nabokommuner.

- Boligbyggingen i sentrumsområdet skjer uten at nye områder med fulldyrka jord tas i bruk.

2.1.2 JURIDISK STATUS

Bindende for arealbruken

Planen skal bli en kommunedelplan med en juridisk bindende arealdel. Arealdelen skal bli gjeldende framfor tidligere vedtatte reguleringsplaner der det ikke uttrykkelig er sagt at reguleringsplanen fortsatt skal gjelde.

Planen skal også bli en beskrivelse av hvordan Orkdalssamfunnet blir i 2040 og hvordan utviklingen vil bli fram til 2040.

Planen vil ikke bli ferdig behandlet før ny plandel i plan- og bygningsloven er trådt i kraft og behandlingen av planen skal derfor tilpasses reglene i den nye plandelen.

2.2 Statlige føringer

Statlige signaler

St.meld nr 26 (2006-07) ”Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand” og rikspolitisk retningslinje om areal- og transportplanlegging er styringsdokumenter som må legges til grunn for dette planarbeide. Redusert behov for transport og tiltak for å fremme folkehelsen er viktige områder. Hensynet til kulturminner, biologisk mangfold, bevaring av viktige landbruksområder/kulturlandskap og friluftsområder må også sikres i planarbeidet.

Plan- og bygningsloven

Stortingsmeldingen forutsetter at plan- og bygningsloven skal brukes aktivt for å redusere utslipp og klimakonsekvensene og sikre samordning av ulike interesser.. Ny plandel er vedtatt og vil trå i kraft sommeren 2007. Regelverket i den nye plandelen legges til grunn for hele planarbeidet.

Jordvern

Omdisponering av de mest verdifulle arealene skal reduseres og kommunene har fått klare signaler om å ta hensyn til jordvernet i langt større grad – særlig gjelder dette de mest verdifulle arealene som er egnet for matkornproduksjon.

Coutdown 2010

Regjeringen vil stanse tapet av biologisk mangfold og miljøverndepartementet har tatt initiativ til at også norske myndigheter slutter seg til den internasjonale satsingen for å stoppe tapet av biologisk mangfold innen 2010. Orkdal kommune har sluttet seg til aksjonen. Nedbygging, bruk og bruksendring av arealer regnes som den største trusselen mot det biologiske mangfoldet i Norge.

Arealer for lek og rekreasjon

Gøntområder har en stor betydning for folks helse og oppvekstmiljø. Friområder, lekeområder og grønne områder generelt skal sikres – særlig i byer og tettsteder.

Kjøpesenterstopp

Miljøverndepartementet har nå vedtatt et forslag om kjøpesenterstopp som rikspolitisk bestemmelse. Dette betyr at departementet ønsker en skjerping av etableringspraksisen for kjøpesentre. Vedtaket vil hindre etablering av nye eller utvidelse av sentre slik at samlet areal blir over 3000 m² for sentre utenfor de definerte sentrumsområdene.

Styrke sentrumsområdene

Utgangspunktet er at det er ønskelig å ha fokus på å styrke kommunenes sentrumsområder og å unngå bilbaserte kjøpesentre utenfor byer og tettsteder. Dagens klimautfordringer ligger også til grunn for denne politikken. I vedtaket gis de gjeldende fylkesdelplanene forsterket juridisk virkning. En vesentlig endring er at bestemmelsen nå tar sikte på å omfatte all detaljhandel til forbruker. Dette innebærer at sentrumsområdene også må dimensjoneres for plasskrevende varegrupper.

2.3 Regionale føringer

2.3.1 NY GIV FOR TRONDHEIMSREGIONEN 2002-2011 (2030):

- Ny Giv - vedtatt fylkesdelplan* Ny giv ble vedtatt som fylkesdelplan i 2000 og er godkjent av Miljøverndepartementet i 2001. Planen omfattet ikke Orkdal i utgangspunktet, men prinsippene for ny giv er tatt inn i grunnlaget for Interkommunal arealplan og vil dermed også få betydning for utviklingen i Orkdal. Sentrumsavgrensing i vår kommuneplan er gjort ut fra kriteriene i Ny giv.
- *service og arbeidsplasser* ”Rett virksomhet på rett plass” er et grunnleggende prinsipp. Arealkrevende industri- og annen virksomhet med lav arbeidsplass tetthet, lav besøksfrekvens og stor bilavhengighet bør lokaliseres utenfor sentrumskjernene, men helst innen 1 km avstand fra kryss på E6, E14 og E39.
- Interkommunal arealplan* Prinsippene i Ny giv er så langt lagt til grunn for arbeidet med interkommunal plan.

2.3.2 FELLES FYLKESPLAN, HØRINGSUTKAST

- Bærekraftig utvikling* Prinsippet om bærekraftig utvikling er sentralt i fylkesplanen og det legges opp til tar å sikre naturressurser og produksjonsgrunnlag. ”Føre-var”-prinsippet skal være retningsgivende samtidig som Trøndelag må utnytte sine forutsetninger for matproduksjon best mulig. Det pekes på at Trøndelag er avhengig av livskraftige byområder, også for å sikre livskraftige bygder.

2.4 Kommunale føringer

- Kommuneplanen* Arealdelen i gjeldende kommuneplan er vedtatt høsten 2007, men det er ikke i særlig grad innarbeidet rekkefølgebestemmelser for å sikre at boligutbygging gjennomføres innen den kapasitet som kommunen har på skole og barnehagesektoren.
- Klima- og energiplan* Det er også behov for å vurdere klima og energiutfordringene nærmere i Orkdal 2040. Det er startet arbeid med en egen Klima- og Energiplan. Kommuneplanens samfunnsdel skal revideres samtidig og arbeidet med disse planprosessene må koordineres.

2.5 Tidsperspektiv i planarbeidet

2.5.1 SAMORDNING AV PLANPROSESSER

- Orkdal 2040* Dette blir en svært omfattende planprosess og behovet for samordning med andre kommunale planprosesser og interkommunale planprosesser gjør at hele prosessen vil ta lang tid. Orkdal 2040 blir en oppsummering av resultatet av andre kommunale planprosesser i tillegg til at det må tas hensyn til interkommunale planprosesser samtidig som det må gjennomføres et omfattende planarbeid i regi av Orkdal 2040.
- Kommuneplanen* Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel er startet opp og resultatene av dette arbeidet må innarbeides i Orkdal 2040 når det gjelder rammeforutsetninger som befolkningsutvikling, sysselsetting og økonomi. Befolkningsutviklingen vil være avgjørende for behov for utbygging av kommunens tekniske og sosiale infrastruktur. De interkommunale planprosessene om regionale befolkningsprognoser og interkommunal arealplan vil medføre at de forutsetninger som legges inn i kommuneplanarbeidet i starten sannsynligvis må justeres senere, men det er viktig å planlegge på en slik måte at av vekst i folketall viser konsekvensene for den kommunale infrastrukturen uavhengig av hvor raskt denne veksten kommer.

Strategisk næringsplan

Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel vil medføre en gjennomgang av status for nylig vedtatte planer for pleie- og omsorg og oppvekst.

Klima- og energi

Kommunen har tidligere vedtatt en egen strategisk næringsplan, men det legges nå til grunn at denne skal innarbeides i kommuneplanens samfunnsdelen.

Det er startet opparbeid med en klima- og energiplan som en egen planprosess. I prosessen må det vurderes om denne helt eller delvis skal innarbeid i kommuneplanens samfunnsdel. Dette arbeidet vil også ha stor betydning for Orkdal 2040 og det vil bli behov for utrede spørsmål som går utover en vanlig klima- og energiplan.

2.5.2 PLANPERIODE

Kommuneplanens arealdel har vanligvis en planperiode på 12 år. I Orkdal 2040 skal det i tillegg vurderes hvilken utvikling vi ønsker helt fram til 2040. Plankart og bestemmelser må i hovedsak ta utgangspunkt i en normal planperiode på 12 år, men det blir viktig å beskrive hvordan videre utvikling kan gjennomføres uten at arealdisponeringer i planperioden blir til hinder for en slik langsiktig vurdering. En del av vurderingene i kommuneplanens samfunnsdel må også videreføres med tanke på en utvikling helt fram til 2040.

2.5.3 BYGGE- OG DELEFORBUD

Kommunen har vedtatt et midlertidig forbud mot deling og byggearbeid for alle regulerte områder innen planområdet og det medfører at arealdelen må være vedtatt innen juni 2010. Forbudet omfatter et stort område og selv om det er åpnet for at mindre prosjekter kan gjennomføres, er det behov for å ha en framdrift i planprosessen slik at forbudet kan oppheves for hele eller deler av planområdet så snart som mulig. Uansett må det ligge til grunn en langsiktighet i forhold til utbyggingsmønster og sikring av viktige landbruks- og naturressurser.

3 Befolkningsutvikling

3.1 Vekstprognoser

3.1.1 BEFOLKNING OG BOSETTING

I Trondheimsregionen er det igangsatt et eget prosjekt om regionale befolkningsprognoser. Befolkningsveksten i regionen er avgjørende for framtidige arealbehov til både bolig- og næringsformål. Befolkningsveksten og sysselsettingsutviklingen henger sammen.

Ønsket vekst

Ved revisjonen av kommuneplanens samfunnsdel vil spørsmålet om vekst og hvor stor vekst være sentrale problemstillinger. Det er vanskelig å gjennomføre tiltak som fører til økt vekst, men kommunen kan i større grad redusere veksten gjennom en aktiv arealpolitikk. En gjennomgang av kommuneplanens hovedmål vil være avgjørende også for Orkdal 2040.

SSBs prognoser

For Orkdal vil det være nødvendig å se på befolkningsprognosene fra SSB og resultatet av de regionale befolkningsprognosene og bruke dette som grunnlag i egne vurderinger av framtidig vekst når det gjelder folketall og behov for boliger. Siden flere av disse prosessene pågår samtidig vil det være nødvendig å starte med en vurdering av SSBs prognoser også justere disse når nye tall foreligger.

Orkdal 2040 har som forutsetning av det fortsatt vil være vekst i Orkdal og planen kan tilpasses ulike veksthastigheter, men det er viktig at planen kan vise sammenhengen mellom befolkningsvekst, sysselsettingsvekst og vekst i forretning/servicesektoren. Utviklingen av sentrumsområdene og kommunens tekniske og sosiale infrastruktur må tilpasses denne veksten og veksten må tilpasses kommunens økonomiske evne til å gjennomføre utbygging av infrastruktur.

3.1.2 SYSSELSETTING OG NÆRINGSLIV

IKAP – interkommunal plan

Behovet for nye næringsarealer vil bli vurdert i interkommunal plan og signaler fra fylkesmannen tilsier at det ikke vil bli godkjent omdisponering av verdifull landbruksjord til nye næringsarealer uten at behovet er dokumentert gjennom arbeidet med IKAP.

4 Transport

4.1 Kollektivtrafikk

Lokalt kollektivtilbud

Det gjennomføres en utredning av et internt kollektivtilbud i kommunen. Dette må koordineres med den regionale kollektivtrafikk, men skal også være et selvstendig tilbud om transport internt i kommunen. Utredningen vil også være viktig for arbeidet med Klima- og energiplan og dette arbeidet må samordnes.

Regionalt tilbud

Orkdal har omfattende pendling både inn til kommunen og ut fra kommunen. Et godt regionalt kollektivtilbud vil derfor være avgjørende. Resultatene av fylkeskommunens prosjekt ”Program for miljøvennlig og effektiv kollektivtrafikk i Trondheimsregionen” må tas inn i arbeidet.

Thamshavnbanens plass i et kollektivtilbud utredes.

4.2 Kommunale veger

Vegnettet

Stamveger og riksveger utgjør hovedvegnett i Orkdal og har en avgjørende betydning for Orkdal som regionsenter. En videre utvikling og gjennomføring av vedtatte planer blir avgjørende for den videre utvikling. Det mangler tilfredsstillende gang- og sykkelvegløsninger på flere strekninger og ingen av bruene på stamvegene har tilfredsstillende løsninger for gående og syklende.

Gang og sykkelveger

Planområdet er svært godt egnet for bruk av sykkel og en kartlegging av eksisterende sykkelveger og en utredning av behovet for nye sykkelveger må inngå i planarbeidet.

4.3 Havn

Transportknutepunkt

Orkanger Havne er en del av Trondheimsfjorden Interkommunale Havn og er en viktig brikke i transporten i hele Midt-Norge. Videre utbygging og eventuelt bruk som sentral containerhavn vil bli avgjørende for havna sin rolle i transportmønstrer i kommunen. Havnas rolle i utviklingen av næringslivet i Orkdal må utredes i arbeidet med strategisk næringsplan og samordnes i den videre prosessen.

5 Boligbygging

5.1 Bosettingsmønster

Variert tilbud

Konklusjonene på befolkningsveksten vil gi grunnlag for hvor omfattende boligbygging det kan legges til rette for. Det vil være ønskelig å kunne gi et variert boligtilbud, men det meste av boligbyggingen innen planområdet må skje gjennom fortetting og kombinert utbygging av forretningsområder hvor det også tillates boliger. Boligbygging på sentrale områder som i dag er regulert til andre formål må også utredes.

Planområdet har også arealer for litt mer åpen boligbebyggelse. Gjeldende kommuneplan og vedtatte reguleringsplaner åpner for en omfattende boligbygging, men i planarbeidet må det utredes behovet for rekkefølgebestemmelser for å styre hvor bosettingen kommer og hvilken type boliger som skal bygges og når utbyggingen kan gjennomføres.

Boligfelt bør lokaliseres i områder med gode kollekttilbud. Dette skal allikevel ikke være til hinder for å etablere/ta i bruk mindre boligfelt i grendene. Vedtatte prinsipper for spredt boligbygging videreføres.

6 Næringsutvikling

6.1 Samordning av planprosesser

Næringsutvikling

Strategisk næringsplan har tidligere vært en selvstendig plan, men forutsettes nå revidert som en del av kommuneplanens samfunnsdel og planprosessene må samordnes på dette området. Utredning av næringsutvikling basert på bærekraftige premisser og særlig ved utnytting av spillvarme vil være viktige områder både for Orkdal 2040 og Klima- og energiplanarbeidet.

Samarbeidspartnere

Næringsforeningen og OBU AS må inviteres inn i arbeidet med strategisk næringsarbeidet. Alle bedrifter som kan være aktuelle leverandører eller brukere av fjernvarme må aktivt med i arbeidet.

6.2 Næringslivets behov:

6.2.1 RETT VIRKSOMHET PÅ RETT Plass

Klimaperspektiv

Planarbeidet må ha som utgangspunkt i at klimautfordringene gir føring også for lokalisering av typer bedrifter og enkeltbedrifter.

Forhold som må vurderes:

- transportbehov – type transport og målpunkter
- antall arbeidsplasser i forhold til tilgjengelig kollektivdekning og tilknytning til servicenæringer og boligetableringer.
- virksomheter med store transportbehov etableres nær hovedvegnett/havn.

6.2.2 IKAP

IKAP

Premissene og resultatene fra planprosessen IKAP vil ha stor betydning for hvor store arealer som skal tilrettelegges for ny næringsvirksomhet

6.2.3 TILGJENGELIG AREAL

Kommunen har i dag stor etterspørsel etter industriareal for etablering, men begrenset med ledig areal. Det må utredes hva kommunen vil legge til grunn for fordeling av de ledige arealene som fortsatt finnes. Krav til utnyttning av tomteareal, antall arbeidsplasser og eventuelt pris i forhold til regelverket om offentlig støtte må vurderes i denne sammenheng..

7 Grønne områder

Idrettsparken

Orkdal har unike muligheter til å sikre innbyggerne tilgang til sentrale svært attraktive og sentrumsnære friområder. Idrettsparken og Gammelosen er allerede mye brukt. Det er alt startet planarbeid for å utvide og forbedre disse områdene. Dette arbeidet må innarbeides i planarbeidet.

Områdene langs Orkla

Orkla går gjennom sentrumsområdene og friarealene langs elva er alt i dag mye brukt som friområder og med turstier helt fra sjøen og til forbi Fannrem. Det må utredes hvordan områdene langs Orkla i enda større grad kan tilrettelegges for innbyggerne og hvordan områdene langs Orkla kan inngå i en plan for sammenhengende grøntområder. Dette vil særlig gjelde forbindelser mellom områdene langs Orkla og Idrettsparken/Gammelosen. Attraktive friområder er svært viktig for trivsel og helse. Store sammenhengende turområder vil være et godt utgangspunkt for å bedre folkehelsen.

Sjøområdene

Med unntak av områdene ved Gammelosen er det lite areal ved sjøen som er tilrettelagt som friområder. Bruken av de sjønære områdene må utredes i planprosessen. Vurderinger tilsvarende strandsonen fra Gjølme til Agdenes må gjennomføres for strandsonen innen planområdet.

Småbåthavn

Det er et stort behov for plasser i en småbåthavn i Trondheimsregionen og vurdering av utvidelse eller eventuelt nye småbåthavner er et tema i Strandsonenplan for områdene fra Gjølme til Agdenes. Dette må vurderes også for sjøområdene i Orkdal 2040.

8 Biologisk mangfold

Countdown 2010

Orkdal kommune har sluttet seg til Miljøverndepartementets satsing for å redusere tapet av biologisk mangfold – Countdown 2010. For å kunne unngå tap av biologisk mangfold når arealer tas i bruk til nye formål, er det avgjørende at vi vet hva som faktisk befinner seg på et område før det bygges ut.

Krav om kartlegging

Det må derfor utredes muligheter til å sikre en reell kartlegging av biologisk mangfold av alle arealer som skal tas i bruk til nye formål. Når kartleggingen er gjennomført vil det være mulig å gjennomføre nødvendige tiltak for å sikre at biologisk mangfold ikke går tapt eller eventuelt sørge for at området ikke blir tatt i bruk til nye formål.

9 Sentrumsutvikling

9.1 Regionsenter:

Regionsenter i vekst

Orkdal er regionsenter for en stor region og det må legges til grunn når sentrumsområdene skal utformes. Sentrum må planlegges slik at det inneholder nødvendige funksjoner både som sentrum i Orkdal og som regionsenter.

9.2 Sentrumsfunksjoner - sentrumsavgrensning

<i>Hovedutfordring</i>	Sentrumsutvikling vil bli en av hovedoppgavene i Orkdal 2040 og her må det mest av utredningsarbeidet gjennomføres i planprosessen og det vil være mindre å hente direkte i andre planer.
<i>Lokalisering</i>	Hva er og hva skal være sentrum i Orkdal, er stadig et diskusjonstema og dette må utredes og avklares nærmere. Følgende tema må utredes:
<i>Sentrumsfunksjoner</i> <i>Rød strek</i>	hva skal det legges til rette for i sentrumsområdene – funksjoner og areal hvor skal den røde streken gå i dag og hvor skal den gå i 2040. Hvilke betingelser må være oppfylt for at sentrumsområdene eventuelt skal utvides.
<i>Grønn strek</i>	Gjeldende kommuneplan har en grønn strek for en langsiktig arealbruk mot dyrket mark. Hovedprinsippet er at nye områder med dyrket mark ikke skal tas i bruk, men den grønne streken må være en absolutt avgrensning.

9.3 Utredningsbehov

<i>Omfang av utredningsbehov</i>	Planområdet er stort og omfatter de mest sentrale og utbygde områdene i kommunen. Det er mange og omfattende utredningsoppgaver i tilknytning til planarbeidet, men det vil være nødvendig å avgrense omfanget av utredningene og avklare hvilke områder de skal gjøres gjeldende for. Det er ikke ønskelig å opprettholde vedtatt forbud mot bygging og deling i påvente av utredninger som ikke blir gjennomført.
----------------------------------	---

9.3.1 ESTETIKK

<i>Byggeskikk – materialbruk</i>	Utrede behov for byggeskikkveileder for hele eller deler av planområdet (kan gjelde bare verneområder til eksempel) – krav i reguleringsbestemmelser om materialbruk etc. Ulike krav til bolig, næring, offentlige bygg og næring/industribygg? Planen må utforme bestemmelser om antall enheter, høyde på bygninger, krav til parkering, utearealer og lignende
----------------------------------	--

9.3.2 STYRT UTBYGGING

<i>Rekkefølgebestemmelser</i>	Behov og mulighet for bruk av rekkefølgebestemmelser i forhold til sentrumsutvikling og utnytting av sosial infrastruktur (skole, barnehage, sykehjem etc.) må utredes.
-------------------------------	---

9.3.3 MILJØVENNLIG ENERGI

<i>Fjernvarme/biovarme</i>	Utrede mulighetene til å kreve bruk av fjernvarme/ annen miljøvennlig oppvarming må utredes – blant annet juridiske utredninger av mulighetene i endret plan- og bygningslov med forskrifter. Bestemmelser om krav til energistrategi i utbyggingsområdene i alle nye utbyggingsplaner må vurderes.
----------------------------	--

9.3.4 TILGJENGELIGHET FOR ALLE

<i>Universell utforming</i>	Det må utredes hvordan krav til universell utforming kan legges til grunn ved alle utredninger og utbyggingsplaner.
-----------------------------	---

9.3.5 VISUALISERING

<i>Modell av småbyen</i>	Utformingen av den framtidige småbyen må anskueliggjøres og hvordan dette skal gjøres må avklares. Bruk av ny teknologi og visualisering i en 3-dimensjonal datamodell må vurderes.
<i>Arkitektkonkurranse</i>	For å fram nye ideer kan det vurderes å gjennomføre arkitektkonkurranser for deler av planområdet.

10 Risiko og sårbarhetsanalyse

10.1.1 AJOURFØRING AV ROS-ANALYSE

ROS-analyse

I tilknytning til revisjonen av kommuneplanens samfunnsdel vil det være behov for å revidere den generelle ROS-analysen. Dette må samordnes med en konkret ROS-vurdering for utbyggingsområdene i Orkdal 2040. Fare for flom og ras er delvis kartlagt, men det bør gjøres nøye vurdering – spesielt for nye utbyggingsområder. Konsekvenser for langsiktige klimavirkninger med økte nedbørsmengder, økt fare for storm og mulig økt havnivå må også utredes.

11 Konsekvensvurdering

Konsekvenser for miljø, naturressurser og samfunn skal utredes, men det vil ikke være store nye arealer som blir tatt i bruk, slik at behovet for konsekvensvurderinger er ikke omfattende

Utredningstema:

I forbindelse med planarbeidet skal følgende tema utredes nærmere:

- konsekvenser for arealbruk
- konsekvenser for klima i forhold til transportbehov
- konsekvenser for økonomi
- konsekvenser for jordvern
- konsekvenser for miljøverdier

12 Informasjon, medvirkning og samordning.

12.1.1 HØRING PLANPROGRAM

Viktig fase

Forslag til planprogram skal ha en høringsfrist på minst 6 uker før planprogrammet fastlegges. Det medfører en høringsfrist inn mot jul og vedtak på planprogrammet først på nyåret. Planprogrammet vil være beskrivelsen av den planprosess som skal gjennomføres og det vil derfor være avgjørende at det en felles oppfatning av den prosessen som skal gjennomføres slik at det avklart hvilke utredninger og planspørsmål som skal belyses i prosessen.

12.1.2 MEDVIRKNING

Høring

Planlovgivingen forutsetter at det legges til rette for innsyn og medvirkning på et tidlig tidspunkt i planprosessen. Sentrale spørsmål må gjøres kjent slik at alle interessenter kan gis mulighet for medvirkning.

Det er en stor utfordring å informere på en slik måte at alle grupper får tilstrekkelig informasjon for å kunne fremme sine synspunkter og videre sørge for at viktige beslutninger i prosessen blir allment kjent. Det vil være naturlig å legge all informasjon ut på kommunens hjemmesider og på en slik måte at det åpnes for å legge inn kommentarer og synspunkter direkte på nettet. Informasjonen må også skje via lokalavisa og Orkdalingen.

12.1.3 FASTLEGGING AV PLANPROGRAM

Kommunestyre

Etter høringsperioden er det naturlig at kommunestyret fastsetter planprogrammet. Både fordi planprogrammet er så grunnleggende for det videre planarbeidet, men også fordi dette er en av flere planprosesser som må koordineres og samordnes.

r

12.2 Informasjon, medvirkning og samordning.

Samarbeid

Samarbeid med Fylkesmannen i Sør-Trøndelag er en grunnleggende forutsetning for hele planprosessen for Orkdal 2040 og det må avklares hvordan Fylkesmannen ønsker å delta i planarbeidet. Også fylkeskommunen og Statens vegvesen skal inviteres inn i arbeidet. Plan og bygningsloven har bestemmelser om krav til medvirkning fra andre offentlige myndigheter, men det er ønskelig med langt tettere og mer omfattende samarbeid i denne planprosessen. For enkelte plantema skal det også samarbeides med Skaun kommune – gjelder særlig for bruk av fjernvarme ved utbygging av bolig/næringsområder.

Medvirkning

Det må også legges til rette for en aktiv medvirkning fra enkeltpersoner, lag og foreninger og virksomheter som blir berørt av planprosessen. Det er et mål at arealdelen av dette planarbeidet skal overstyre mange gamle reguleringsplaner og planen blir derfor viktig for mange enkeltpersoner. Planprosessen vil pågå over lang tid og det er viktig å informere kontinuerlig om status i planarbeidet..

Orkdal.kommune.no

Alle plandokumenter må til enhver tid være tilgjengelig via kommunens hjemmeside. Alternative planutkast må så langt som mulig gjøres tilgjengelig slik at berørte parter kan gi kommentarer. Det må legges opp til at det hele tiden kan gis kommentarer og meningsyttringer via nettet. Formelle høringer må gjennomføres som forutsatt i plan- og bygningsloven i tillegg.

Mange planprosesser

Mange planprosesser vil pågå samtidig og som omtalt flere ganger er samordningen stor utfordring. Også overfor de som berøres av disse prosessene er avgjørende at går klart fram hvilke spørsmål som drøftes i de ulike prosessene. Det må unngås at alle spørsmål blir drøftet i alle prosesser, men samtidig må alle berørte få anledning til å fremme sine synspunkter.

Orkdal 2040

Planprosessen skal vise hvilken utvikling Orkdal skal ha fram mot 2040 og skal dette lykkes må det oppnås en felles forståelse av hva som er målet og hvilke virkemidler som skal brukes for å realisere målet.

12.3 Framdriftsplan

Følgende tidsplan legges til grunn for å avslutte planarbeidet innen en to års periode og samtidig oppnå samordning med egne planprosesser og interkommunale planprosesser.

Høst 2008

Utarbeiding av forslag til planprogram og etablering av prosjektorganisasjon og avklaring av samarbeidsformer med andre myndigheter. Visjon, målsettinger og rammebetingelser for arbeidet avklares gjennom arbeidet med revisjon av samfunnsdelen av kommuneplanen.

Vinter 2009

Fastsetting av planprogram. Oppstart av arbeidet med sentrumsutvikling, arbeid med utredningsoppgaver startes og samordning med revisjonen av kommuneplanens samfunnsdel. Justering i forhold til vedtatte målsettinger.

Høst 2009

Kommuneplanens samfunnsdel forutsettes å bli vedtatt tidlig på høsten og prosessen videre i Orkdal 2040 justeres i henhold til vedtak som er gjort.

Vinter 2010

Interkommunal arealplan skal ferdigstilles og eventuell justering av Orkdal 2040 gjennomføres før planen sendes på høring.

Vår 2010

Orkdal 2040 ferdigstilles etter høring og planen vedtas før sommeren.
